



DANMAP

Pressemeddelelse d. 5. oktober 2017

Endnu engang fald i antibiotikaforbrug til dyr

Det samlede forbrug af antibiotika til dyr er faldet for tredje år i træk. Det viser den årlige DANMAP-overvågning for 2016, som Statens Serum Institut, DTU Veterinærinstituttet og DTU Fødevareinstituttet står bag.

I 2016 er der brugt ca. 5% mindre antibiotika til danske dyr end året før, målt i kilo antibiotika. Det er tredje år i træk, at et fald er registreret. Både til svin, kvæg, fjerkræ og fisk er forbruget faldet.

Samlet set er det veterinære antibiotikaforbrug faldet cirka 10% fra 2013 til 2016, hvilket svarer til ca. 12 tons.

Mindre antibiotikaforbrug til svin

Det faldende samlede antibiotikaforbrug skyldes især en 4% (3,349 kg) reduktion i antibiotikaforbruget i svineproduktionen i 2016 sammenlignet med 2015. I Danmark udgør svineproduktionen cirka 85% af kødproduktionen, og cirka 75% af det samlede veterinære antibiotikaforbrug går til svin.

"En reduktion af antibiotikaforbruget er en nødvendig forudsætning for at tackle problemet med antibiotikaresistente bakterier. Fødevarestyrelsen har i de seneste år gennemført flere tiltag for at begrænse forbruget, og det er positivt at se, at forbruget fortsætter med at falde," siger afdelingschef Flemming Bager fra DTU Fødevareinstituttet.

Forbruget af lægemiddelzink – zinkoxid – er også faldet med 4% i 2016 sammenlignet med 2015. Dette faldet kommer efter en stigning i forbruget fra ca. 250 tons i 2006 til mere end 500 tons i 2015. Zinkoxid kan føre til resistens i bakterier hos svin som f.eks. MRSA, ligesom det meste af zinkoxiden ender på markerne via gyllen og kan dermed blive kilde til et miljøproblem.

"De seneste års fokus på brugen af lægemiddelzink i svineproduktionen og sammenhængen mellem antibiotikaresistens og forbrug af lægemiddelzink er en mulig årsag til, at forbruget til svin er faldet. EU Kommissionen har besluttet, at brugen af stoffet skal ophøre senest i juni 2022, og dermed kan vi forvente, at forbruget fortsætter med at falde fremover," vurderer Flemming Bager.

Positive tendenser i forbruget til fjerkræ og fisk

Efter to år med meget højere forbrug end normalt på grund af flere alvorlige sygdomsudbrud i slagtekyllingeproduktionen, er forbruget til fjerkræ faldet med 36% (880 kg) fra 2015 til 2016. Således er forbruget tilbage på samme niveau som før sygdomsudbruddene.

Forbruget i 2016 til den danske fiskeproduktion er det laveste, der er registreret i et årti. Det skyldes i høj grad det kølige sommervejr, som har medført lavere vandtemperatur og derfor færre sygdomsproblemer.

Positiv udvikling i forbruget af kritisk vigtige antibiotika

Trods en stigning i antibiotikaforbruget til kæledyr fra 2015 til 2016, har udviklingen over de seneste fem år været generelt positiv med et fald på cirka 11% (160 kg) i det totale forbrug og særlig forbruget af 3. og 4. generations cefalosporiner er faldet støt over de seneste 5 år.

"Det er positivt, at forbruget af cefalosporiner til kæledyr er faldet markant over de seneste år. Eftersom cefalosporiner hører til de antibiotika, som er kritisk vigtige for behandling af mennesker, er det særligt vigtigt, at de kun bliver brugt, når dyrlægen ikke har andre behandlingsmuligheder," siger Flemming Bager.

”Det er også fortsat meget vigtigt at reducere antibiotikaforbruget til kæledyr, da størstedelen af det veterinære forbrug af kritisk vigtige antibiotika går til kæledyr, som mennesker har tæt kontakt til,” tilføjer Flemming Bager.

Forbruget af kritisk vigtige antibiotika – såsom cefalosporiner og fluorkinoloner – er fortsat meget lavt i husdyrproduktion.

”Fødevarestyrelsen har i mange år haft en restriktiv holdning til brugen af fluorkinoloner til produktionsdyr, og såvel danske svineproducenter som kvægproducenterne er frivilligt gået i gang med at udfase brugen af 3. og 4. generations cefalosporiner. Disse initiativer har været afgørende for den gode danske status på dette område,” udtaler Flemming Bager.

Læs mere

DANMAP-programmet har siden 1995 overvåget brugen af antibiotika til mennesker og dyr i Danmark, og forekomsten af antibiotikaresistens blandt bakterier i dyr, mennesker og fødevarer. Bag DANMAP står DTU Fødevareinstituttet, DTU Veterinærinstituttet og Statens Serum Institut. DANMAP-rapporten er udarbejdet af DTU Fødevareinstituttet og Statens Serum Institut.

[Hent DANMAP-rapporten fra DANMAP's website.](#)

Læs også om antibiotikaforbruget til mennesker på DANMAP's website i Statens Serum Instituts pressemeddelelse: Færre patienter behandles med antibiotika i Danmark.

Kontakt

Afdelingschef Flemming Bager, DTU Fødevareinstituttet, fbag@food.dtu.dk, tlf. 35 88 69 96

FAKTA

Behandling med antibiotika skal dræbe sygdomsfremkaldende bakterier i både dyr og mennesker. Desværre kan antibiotikabehandling også medføre, at bakterierne udvikler resistens overfor den type antibiotika, der behandles med, hvorfor disse så ikke har en effekt.

Resistente bakterier kan smitte mellem mennesker, og bakterier kan overføre resistens til hinanden. Men resistente bakterier overlever som regel bedre, hvis der er antibiotika til stede. Derfor er det vigtigt at have et samlet fokus på at bruge så lidt antibiotika som muligt til både dyr og mennesker.

Bakterier kender ikke grænser, og antibiotikaresistens i et land kan dermed skabe problemer ud over landets grænser. Brugen af antibiotika til både dyr og mennesker er således et globalt problem.

Smalspektrede og bredspektrede antibiotika

Der er forskel på antibiotika. Nogle er smalspektrede og rammer kun enkelte bakteriegrupper. De bruges, når man ved hvilken bakterie, der er årsag til sygdommen.

Andre er bredspektrede og rammer mange forskellige bakteriegrupper på en gang. De kan derfor bruges til at behandle en sygdom, før man ved hvilke bakterier, der forårsager sygdommen. Til gengæld dræber de ofte også nyttige og uskadelige bakterier som f.eks. bakterierne i tarmen, hvilket kan føre til fremvækst af resistente bakterier.

Kritisk vigtige antibiotika

Ikke alle antibiotika er lige vigtige i behandlingen af mennesker. En række antibiotika har WHO udpeget som 'kritisk vigtige', fordi de er det eneste eller et af få antibiotika, der kan bruges til at behandle alvorlige eller livstruende infektioner hos mennesker.

Disse typer inkluderer carbapenemer, 3. og 4. generations cefalosporiner, fluorkinoloner og makrolider.